

УДК 336.5:330.322:330.8(100+477)

Пилявець Віктор Миколайович
кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри економіки обліку
та оподаткування
Вінницький навчально-науковий
інститут економіки
Західноукраїнського національного
університету
ORCID: 0000-0001-8622-0220

<https://doi.org/10.25313/3083-7782-2026-5-31>

РОЗВИТОК КОНЦЕПЦІЇ ПУБЛІЧНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ЗАРУБІЖНІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ДУМЦІ

Анотація. Вступ. У сучасній системі державного управління публічні інвестиції набувають стратегічного значення як інструмент забезпечення структурної модернізації економіки, розвитку інфраструктури, людського капіталу та підвищення конкурентоспроможності держави. Посилення глобальних економічних викликів, цифрова трансформація економіки та необхідність післявоєнного відновлення України актуалізують потребу у формуванні ефективної системи управління публічними інвестиціями відповідно до міжнародних стандартів Public Investment Management.

Мета. Метою дослідження є комплексний аналіз еволюції концепції публічних інвестицій у зарубіжній та українській економічній думці, визначення сучасних підходів до трактування їх економічної сутності та дослідження особливостей розвитку системи Public Investment Management в Україні.

Матеріали і методи. Теоретичною та методологічною основою дослідження стали праці зарубіжних і вітчизняних науковців у сфері державних фінансів, економіки суспільного сектору та інвестиційної політики. У процесі дослідження використано історико-логічний, системний, порівняльний та інституційний підходи, а також методи наукового узагальнення, аналізу та синтезу. Інформаційну базу дослідження становили нормативно-правові акти України, аналітичні матеріали міжнародних фінансових організацій, статистичні дані Міністерства фінансів України та сучасні наукові публікації з проблематики публічних інвестицій.

Результати. У статті обґрунтовано, що сучасне розуміння публічних інвестицій сформувалося під впливом класичної політичної економії, німецької історичної школи, кейнсіанської теорії та сучасної концепції економіки суспільного сектору. Визначено, що у сучасній міжнародній практиці публічні інвестиції розглядаються як довгострокові вкладення держави у створення суспільного капіталу, розвиток інфраструктури, освіти, науки та людського потенціалу. Досліджено сучасний етап розвитку системи публічних інвестицій в Україні, проаналізовано нормативне закріплення категорії «публічні інвестиції» та особливості формування Єдиного проектного портфеля публічних інвестицій у 2025 році.

Перспективи. Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на удосконалення механізмів оцінювання ефективності публічних інвестицій, розвиток цифрових систем управління інвестиційними проектами та аналіз впливу публічних інвестицій на післявоєнне відновлення і довгострокову економічну стійкість України.

Ключові слова: публічні інвестиції, Public Investment Management, державні інвестиції, державна інвестиційна політика, управління публічними інвестиціями, економічне зростання, людський капітал, післявоєнне відновлення, інституційне забезпечення, ефективність публічних інвестицій.

Постановка проблеми. У сучасній економічній системі публічні інвестиції перетворюються на один із визначальних інструментів державної політики, оскільки саме

Copyright © The Author(s).

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

через механізми державного інвестування формується основа для модернізації інфраструктури, підтримки інноваційної діяльності, розвитку людського капіталу та забезпечення стійкого економічного зростання. В умовах глобальних кризових явищ, структурних трансформацій економіки та посилення конкуренції між державами за ресурси й технології питання ефективності управління публічними інвестиціями набувають особливого значення.

Для України проблематика публічних інвестицій є надзвичайно актуальною в умовах післявоєнного відновлення економіки, необхідності масштабної модернізації виробничої, транспортної, енергетичної та соціальної інфраструктури, а також реалізації євроінтеграційних реформ. Сучасний етап розвитку держави потребує формування нової моделі управління публічними ресурсами, у межах якої державні інвестиції повинні розглядатися не лише як механізм фінансування окремих програм чи проєктів, а як стратегічний інструмент структурної перебудови економіки, підвищення продуктивності суспільного сектору та формування довгострокових економічних і соціальних ефектів.

Водночас у вітчизняній економічній науці та нормативно-правовій базі категорія «публічні інвестиції» тривалий час залишалася недостатньо сформованою. До останніх років державні інвестиційні процеси переважно розглядалися через призму капітальних видатків бюджету або державних капітальних вкладень, що звужувало зміст цієї категорії та не дозволяло повною мірою враховувати сучасні міжнародні підходи до публічних інвестицій, але нещодавні зміни до бюджетного законодавства України започаткували процес інституційного оформлення системи управління публічними інвестиціями та адаптації її до міжнародних стандартів.

Попри значну кількість наукових досліджень у сфері державних фінансів, бюджетної політики та державного регулювання економіки, питання еволюції концепції публічних інвестицій, розвитку сучасних підходів до їх трактування та особливостей формування системи управління публічними інвестиціями в Україні залишаються недостатньо дослідженими. Потребують подальшого наукового осмислення теоретичні засади публічних інвестицій, механізмів оцінювання їх ефективності, а також роль держави у забезпеченні довгострокового соціально-економічного розвитку через систему стратегічного інвестування.

У зв'язку з цим виникає необхідність комплексного дослідження розвитку концепції публічних інвестицій у зарубіжній та українській економічній думці, узагальнення сучасних підходів до трактування цієї категорії та аналізу інституційних особливостей формування системи управління публічними інвестиціями в Україні в умовах сучасних економічних трансформацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика публічних інвестицій у сучасній економічній науці займає важливе місце у контексті дослідження механізмів державного регулювання економіки, забезпечення сталого розвитку та підвищення ефективності використання бюджетних ресурсів. Формування теоретичних засад публічного інвестування бере початок у працях представників класичної політичної економії та німецької історичної школи, однак найбільш активний розвиток дана категорія отримала у другій половині ХХ століття в межах теорії державних фінансів та економіки суспільного сектору.

Значний внесок у розвиток концепції державного інвестування здійснив Д. М. Кейнс (John Maynard Keynes) [6], який обґрунтував роль державних інвестицій як інструменту стимулювання сукупного попиту, зайнятості та економічного зростання. Подальший розвиток теоретичних підходів до трактування публічних інвестицій пов'язаний із працями Річарда Масгрейва (Richard Musgrave) [7], Пола Самуельсона (Paul Samuelson) [8] та Джеймса Б'юкенена (James Buchanan) [9], у яких публічні інвестиції розглядаються як важливий механізм формування суспільного капіталу, забезпечення виробництва суспільних благ та підвищення ефективності державного управління.

Сучасні зарубіжні дослідження публічних інвестицій значною мірою зосереджені на питаннях ефективності системи Public Investment Management, оцінювання результативності державних інвестицій та їх впливу на довгострокове економічне зростання. Значний внесок у розвиток даної проблематики зробили експерти OECD [10], International Monetary Fund [13] та World Bank [14], у дослідженнях яких акцентується увага на необхідності стратегічного планування, інституційного забезпечення та моніторингу реалізації публічних інвестиційних проєктів. Особливого значення набувають праці Девіда Ашауера (Aschauer David) [11] та Джозефа Стіглиця (Joseph Stiglitz) [12], присвячені аналізу впливу державних інвестицій на продуктивність економіки, розвиток інфраструктури та людського капіталу.

В українській економічній науці питання державного інвестування тривалий час досліджувалися переважно у контексті бюджетної політики, капітальних видатків та державного регулювання економіки. Значний внесок у розвиток наукових підходів до дослідження державних інвестицій здійснили Василь Геєць [17], Валерій Базилевич [18] та Ігор Лукінов [16], які розглядали державні інвестиції як інструмент структурної модернізації економіки, розвитку інфраструктури та забезпечення макроекономічної стабільності.

Сучасні дослідження проблематики публічних інвестицій в Україні пов'язані з працями Тетяна Богдан [22], Ірина Луїна [23] та Олександр Шаров [24], у яких аналізуються питання ефективності державних інвестицій, розвитку системи Public Investment Management, фінансування післявоєнного відновлення та інституційного забезпечення публічних фінансів. У сучасних дослідженнях публічні інвестиції дедалі

частіше розглядаються як стратегічний інструмент післявоєнної реконструкції, розвитку людського капіталу та забезпечення довгострокової економічної стійкості держави.

Попри значну кількість наукових праць у сфері державних фінансів та інвестиційної політики, недостатньо дослідженими залишаються питання еволюції концепції публічних інвестицій, трансформації наукових підходів до їх трактування та формування сучасної системи управління публічними інвестиціями в Україні в умовах сучасних економічних викликів. Це зумовлює необхідність подальшого комплексного дослідження теоретичних засад, міжнародного досвіду та сучасної практики розвитку системи Public Investment Management.

Метою статті є дослідження еволюції концепції публічних інвестицій у зарубіжній та українській економічній думці, а також узагальнення сучасних підходів до трактування їх економічної сутності та ролі у забезпеченні соціально-економічного розвитку держави. Особлива увага приділяється аналізу формування сучасної системи управління публічними інвестиціями (Public Investment Management), міжнародного досвіду та особливостей інституційного становлення системи публічних інвестицій в Україні.

Матеріали в методи. Теоретичною основою дослідження стали праці зарубіжних і вітчизняних науковців у сфері державних фінансів, інвестиційної політики та публічних інвестицій. Інформаційну базу дослідження сформували нормативно-правові акти України, аналітичні матеріали міжнародних фінансових організацій, статистичні дані Міністерства фінансів України та сучасні наукові публікації з проблематики публічних інвестицій.

У процесі дослідження використано історико-логічний метод для аналізу еволюції концепції публічних інвестицій у світовій та українській економічній думці. Системний та інституційний підходи застосовано для дослідження особливостей формування сучасної системи публічних інвестицій та механізмів їх управління в Україні. Для узагальнення результатів дослідження використано методи аналізу, синтезу, порівняння та наукового узагальнення.

Виклад основного матеріалу. Історичні витоки категорії «публічні інвестиції» беруть початок у класичній політичній економії XVIII століття у праці А. Сміта (*Adam Smith*) «Дослідження про природу і причини багатства народів» де ним обґрунтовано необхідність державних витрат на: оборону (захист держави від зовнішніх ворогів), правосуддя (створення незалежної судової системи), публічні роботи та інститути (дороги, мости, канали, освіту, громадські інституції). Фактично йдеться про державні капітальні витрати у соціальну сферу, хоча термін «публічні інвестиції» ще не використовувався [1].

У XIX столітті німецька історична школа розглядала державні вкладення в інфраструктуру як основу індустріалізації. Так Вільгельм Рошер (*Wilhelm Roscher*) у своїй праці «*System der Volkswirtschaft*» сформував думку, що держава має створювати матеріальні передумови економічного зростання через формування транспортних мереж, енергетичної інфраструктури, освітньої системи та ін. На його думку, такі вкладення не є «споживанням бюджету», а виступають капіталізацією суспільного розвитку [2].

Карл Густав Адольф Кніс (*Karl Gustav Adolf Knies*) зробив акцент на інституційному середовищі економічного розвитку. В праці «*Politische Oekonomie vom geschichtlichen Standpunkte*» він обґрунтовував, що: держава повинна інвестувати у довгострокові суспільні активи [3].

Густав Шмоллер (*Gustav von Schmoller*) у праці «*Grundriss der Allgemeinen Volkswirtschaftslehre*», що держава повинна бути економічним архітектором розвитку, інвестуючи у: професійну та вищу освіту, інфраструктуру; стандартизацію виробництва; наукові дослідження; адміністративну модернізацію. Шмоллер фактично описував державні публічні інвестиції в людський та інституційний капітал як основу індустріалізації Німеччини [4].

Найбільш вагомий внесок в питання публічних інвестицій сформував Фрідріх Ліст (*Friedrich List*), який у праці «*The National System of Political Economy*» сформував концепцію «продуктивні сили нації» (*productive powers of the nation*) до яких відносив: дороги, порти, залізниці, освіту, підготовку кадрів, наукові інституції, державні механізми підтримки промисловості. Провідна ідея його праці полягає в тому, що «..найкращі державні витрати є ті, що зумовлять зростання майбутню продуктивну силу нації» є сучасне визначення публічних інвестицій [5].

Праці німецьких науковців формують думку, що державні вкладення у транспортну, освітню, наукову та інституційну інфраструктуру розглядалися як форма нагромадження суспільного капіталу та механізм нарощення продуктивних сил нації, що є одним із теоретичних підґрунтів сучасного розуміння публічних інвестицій.

Саме як економічна категорія поняття публічних інвестицій сформувалось в 30–50 роках XX століття, і ключова роль належить Джону Мейнарду Кейнсу (*John Maynard Keynes*) та його праці «Загальна теорія зайнятості, процента і грошей» в якій він довів, що держава може через інвестиційні видатки: стимулювати сукупний попит; створювати робочі місця; активізувати приватні інвестиції. Саме після публікації зазначеної праці термін «публічні інвестиції» (*public investment*) увійшли у науковий та політичний обіг як окрема категорія макроекономічної політики [6].

У другій половині XX століття категорія публічних інвестицій набула завершеного наукового оформлення в межах економіки суспільного сектору, що стало важливим етапом у розвитку сучасної фінансово-економічної думки. В 1950–1970-х роках відбулося формування цілісного теоретичного підходу до публічних інвестицій їх трактування як окремої категорії економічного аналізу. Вагомий внесок у цей процес зробили провідні представники європейської економічної науки, серед яких варто відзначити Річарда Масгрейва (*Richard Abel Musgrave*), праця якого «*The Theory of Public Finance*» є фундаментальною основою сучасного розуміння економічної ролі держави у перерозподілі та ефективному використанні суспільних ресурсів. Масгрейв обґрунтував, що держава виконує не лише стабілізаційну та перерозподільну функції, а й функцію алокації ресурсів, у межах якої публічні інвестиції виступають ключовим механізмом створення суспільного капіталу, розвитку інфраструктури та забезпечення довгострокових передумов економічного зростання [7].

Вагомий внесок у формування концептуальних засад категорії здійснив Пол Самуельсон (*Paul Anthony Samuelson*) який у межах розробленої ним теорії суспільних благ довів існування сфер економіки, де ринковий механізм виявляється неспроможним забезпечити ефективний розподіл ресурсів через наявність нерівномірності споживання та неконкурентності використання благ, що сформувало основу для визнання державних капіталовкладень у транспортну інфраструктуру, освіту, науку, охорону здоров'я, енергетику та інші суспільно значущі сфери як економічно обґрунтованої форми інвестування, спрямованої на формування довгострокових суспільних вигід [8].

У другій половині XX століття категорія публічних інвестицій набула вагомого розвитку у зарубіжній економічній науці, що було зумовлено посиленням ролі держави в регулюванні економічних процесів, післявоєнною відбудовою економік та активним розвитком теорії державних фінансів. У цей період публічні інвестиції почали розглядатися не лише як інструмент фінансування окремих державних програм, а як важливий механізм забезпечення довгострокового економічного зростання, модернізації інфраструктури та формування суспільного добробуту. Значний вплив на формування сучасного розуміння цієї категорії здійснили представники західної економічної думки, які заклали теоретичні основи дослідження ролі держави у процесах інвестування та розвитку суспільного сектору. Узагальнення основних наукових підходів до трактування категорії публічні інвестиції представлено в таб. 1.

Суттєвий вплив на подальше осмислення ролі держави у сфері інвестування здійснив Джеймс Б'юкенен (*James Buchanan*) що є засновником теорії суспільного вибору. У своїх дослідженнях ним акцентовано увагу на необхідності аналізу ефективності державних рішень та інституційних механізмів управління бюджетними ресурсами. Д. Б'юкенен зазначав у своїх працях, що результативність публічних інвестицій залежить не лише від обсягів фінансування, а й від прозорості процедур ухвалення рішень, якості державного управління та відповідальності органів влади перед суспільством. Його наукові думки сформували базу для розвитку сучасних концепцій оцінювання ефективності публічних інвестицій та аудиту державних витрат [9].

Розвитку зарубіжної економічної думки другої половини XX століття сформував суспільну думку, що публічні інвестиції це стратегічний механізм довгострокового розвитку держави, спрямований на створення суспільного капіталу, підвищення продуктивності економіки, розвиток людського потенціалу та забезпечення стійкого соціально-економічного зростання. Даний період заклав підґрунтя сучасної системи управління публічними інвестиціями, що поєднує економічну ефективність, соціальну результативність та інституційну відповідальність держави.

У сучасній закордонній економічній науці публічні інвестиції розглядаються як один із ключових інструментів забезпечення довгострокового соціально-економічного розвитку держави, підвищення конкурентоспроможності економіки та формування суспільного добробуту. Відштовхуючись від традиційного підходу згідно якого державні інвестиції трактуються як форма бюджетних витрат або фінансування окремих інфраструктурних проектів, сучасні дослідження значно розширили зміст цієї категорії, доповнивши до нього інвестиції у фізичний, людський, цифровий та інституційний капітал. Важливим є не лише обсяг державних вкладень, а й рівень їх результативності, суспільної віддачі та здатності забезпечувати стійке економічне зростання.

Внесок у формування сучасного підходу до трактування публічних інвестицій здійснили представники міжнародних фінансово-економічних інституцій та провідні зарубіжні науковці. Зокрема, експерти OECD у праці *Recommendation of the Council on Effective Public Investment Across Levels of Government* [10] визначають публічні інвестиції як вкладення державного сектору у матеріальні та нематеріальні активи, що забезпечують розвиток інфраструктури, людського капіталу та суспільних благ, та акцентується увага на необхідності ефективного управління інвестиційними процесами, стратегічного планування та оцінювання результативності державних вкладень.

Значний вплив на сучасне розуміння ролі публічних інвестицій справили дослідження Девід Алан Ашауер (*Aschauer David*), який у своїх працях яскраво довів взаємозв'язок між державними інвестиціями в інфраструктуру та продуктивністю економіки. У його визначній праці *Is Public Expenditure Productive?*

Таблиця 1

Наукові підходи до трактування публічних інвестицій у зарубіжній та українській економічній думці

Автор	Період	Основний зміст підходу	Внесок у розвиток концепції публічних інвестицій
Friedrich List	XIX ст.	Державні вкладення у транспорт, освіту та промисловість для розвитку продуктивних сил нації	Сформував підхід до державних інвестицій як інструменту національного економічного розвитку
Wilhelm Roscher	XIX ст.	Роль держави у створенні інфраструктурних та інституційних умов розвитку економіки	Обґрунтував необхідність державних вкладень у суспільний капітал
Gustav von Schmoller	XIX — поч. XX ст.	Інвестиції держави у освіту, науку, міську інфраструктуру та адмін. модернізацію	Розвинув концепцію державного інвестування у людський та інституційний капітал
John Maynard Keynes	1930–1940-ві рр.	Державні інвестиції як механізм стимулювання сукупного попиту та зайнятості	Заклав основи кейнсіанського підходу до державного інвестування
Richard Musgrave	1950–1960-ті рр.	Публічні інвестиції як елемент алокаційної функції держави	Сформував сучасні теоретичні засади <i>public finance</i>
Paul Samuelson	1950-ті рр.	Державне фінансування суспільних благ	Теоретично обґрунтував необхідність державних інвестицій у суспільний сектор
James Buchanan	1960–1970-ті рр.	Ефективність державних рішень та інституційний контроль публічних фінансів	Розвинув інституційний підхід до управління публічними інвестиціями
OECD	XXI ст.	<i>Public Investment Management</i> , багаторівневе управління інвестиціями	Формування сучасної системи оцінювання та моніторингу публічних інвестицій
International Monetary Fund	XXI ст.	Ефективність управління державними інвестиціями та PIM	Розробка концепції <i>public investment efficiency</i>
Василь Геєць	1990–2020-ті рр.	Державні інвестиції як інструмент модернізації економіки та розвитку людського капіталу	Розвинув концепцію інноваційно-інвестиційного розвитку України
Валерій Базилевич	1990–2020-ті рр.	Державне регулювання інвестиційних процесів та макроекономічний розвиток	Дослідив роль держави у фінансуванні економічного розвитку
Ігор Лукінов	1990-ті рр.	Інвестиційна політика та структурна перебудова економіки	Обґрунтував роль державних інвестицій у трансформації економіки України
Тетяна Богдан	2010–2020-ті рр.	Ефективність державних інвестицій та Public Investment Management	Досліджує модернізацію системи публічних інвестицій України
Ірина Луніна	2010–2020-ті рр.	Публічні фінанси та фінансування післявоєнного відновлення	Аналізує роль публічних фінансів у реалізації державних інвестицій
Олександр Шаров	2010–2020-ті рр.	Фінансові механізми державного інвестування та міжнародне фінансування	Досліджує міжнародні механізми фінансування публічних інвестицій

Джерело: сформовано автором на основі [1–24]

[11] обґрунтовано, що інвестиції держави у транспортну, енергетичну та комунікаційну інфраструктуру здатні суттєво підвищувати продуктивність приватного сектору та стимулювати економічне зростання.

Сучасний розвиток концепції публічних інвестицій пов'язаний із дослідженнями американського економіста Джозефа Юджина Стігліца (*Joseph E. Stiglitz*), що у межах власної теорії державного сектору обґрунтував необхідність державного інвестування у сфері, де ринок не забезпечує ефективного розподілу ресурсів. В праці *Economics of the Public Sector* [12] вчений наголошував, що інвестиції у освіту, охорону здоров'я, науку та інновації формують основу довгострокового розвитку людського капіталу та конкурентоспроможності держави.

У сучасній закордонній економічній науці та практиці державного управління важливого значення набула концепція *Public Investment Management*, що розглядається як комплексна система управління публічними інвестиціями від стратегічного планування та відбору проектів до моніторингу результативності й оцінки ефективності використання бюджетних ресурсів.

Особливої актуальності концепція *Public Investment Management* набула у країнах, де значні обсяги державних ресурсів спрямовуються на модернізацію інфраструктури, розвиток людського капіталу, цифровізацію економіки та післякризове відновлення.

У межах цієї концепції публічні інвестиції розглядаються як довгострокові вкладення держави у створення суспільного капіталу, що мають генерувати економічний, соціальний та структурний ефект у перспективі, тому ключовим завданням *Public Investment Management* є забезпечення максимальної ефективності використання обмежених бюджетних ресурсів через впровадження ряду механізмів оцінювання, пріоритизації та контролю інвестиційних проєктів.

Вагомий внесок у формування сучасної концепції *Public Investment Management* зробили експерти Міжнародного валютного фонду (*International Monetary Fund*), що дослідженнях, присвячених оцінці ефективності державних інвестицій, сформувавши висновок, що низька якість управління публічними інвестиціями здатна суттєво знижувати економічну віддачу навіть від значних обсягів державного фінансування. У межах підходу МВФ було сформовано поняття категорії «розрив ефективності державних інвестицій» (*public investment efficiency gap*) — різниці між максимально можливою віддачею від вкладень у державну інфраструктуру (будівництво доріг, шкіл, лікарень, енергетики) та реально отриманим результатом через неефективне управління, що виникає через недосконалість системи управління, слабкість інституцій, корупційні ризики, неякісний відбір проєктів та недостатній контроль за їх реалізацією.

Особливого значення у концепції *Public Investment Management* набуває система життєвого циклу інвестиційного проєкту, яка передбачає, що ефективне управління публічними інвестиціями повинно охоплювати декілька взаємопов'язаних етапів: стратегічне планування, ідентифікацію потреб, підготовку техніко-економічного обґрунтування, відбір і пріоритизацію проєктів, бюджетування, реалізацію, моніторинг, аудит та пост-аудиторську оцінку отриманих результатів.

У міжнародній практиці концепції *Public Investment Management* тісно пов'язані з використанням інструментів «політики що базується на доказах» (*evidence-based policy*), тобто прийняттям управлінських рішень на основі кількісного аналізу, економічного моделювання та оцінювання очікуваних результатів. Саме тому важливе місце в системі оцінки публічних інвестицій займають методи *cost-benefit analysis*, *cost-effectiveness analysis*, оцінювання соціальної віддачі інвестицій (*SROI*), аналіз мультиплікативного ефекту та система ключових показників ефективності (KPI). За даного підходу державні інвестиції оцінюються не лише за показниками освоєння коштів, а насамперед за їх впливом на економічне зростання, продуктивність, зайнятість, якість суспільних послуг та розвиток людського капіталу [13].

У сучасній зарубіжній науковій думці публічні інвестиції також тісно пов'язуються із концепцією сталого розвитку та «зеленої» трансформації економіки. У документах Світового банку (*World Bank*) наголошується, що державні інвестиції повинні бути орієнтовані не лише на економічне зростання, а й на забезпечення екологічної стійкості, цифровізації та розвитку людського потенціалу. У зв'язку з цим публічні інвестиції дедалі більше розглядаються як стратегічний механізм адаптації економіки до глобальних викликів та забезпечення довгострокової суспільної стійкості [14].

Сучасний зарубіжний підхід до трактування публічних інвестицій ґрунтується на розумінні їх як комплексного інструменту стратегічного розвитку держави, що поєднує економічну ефективність, соціальну результативність та інституційну якість управління. В закордонній практиці публічні інвестиції розглядаються не лише як механізм створення матеріальних активів, а як важливий чинник формування інноваційної економіки, розвитку людського капіталу та забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку суспільства.

Після здобуття незалежності Україна у 1991 році система державного інвестування почала поступово трансформуватися від централізованої радянської моделі капітальних вкладень до сучасної системи управління публічними інвестиціями, що орієнтована на ринкові механізми, стратегічне планування та ефективне використання бюджетних ресурсів. На етапі розвитку української державності в 90 рр. основна увага приділялася формуванню базового законодавства у сфері інвестиційної діяльності, регулюванню державних капітальних вкладень та створенню правових гарантій для інвесторів. Важливим кроком у цьому напрямі стало прийняття Закону України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 року, який визначив загальні правові, економічні та соціальні засади здійснення інвестиційної діяльності в державі. Саме цей нормативний акт став основою для подальшого формування державного інвестування в Україні [15].

До 2000-х років у науковій та практичній площині категорія «публічні інвестиції» не мала чіткого нормативного закріплення та ототожнювалася з поняттям державних капітальних вкладень або бюджетних капітальних видатків. Наукова спільнота України зосереджувала увагу на питаннях державного регулювання інвестиційної діяльності, ролі бюджету у фінансуванні розвитку та механізмах підтримки структурної трансформації економіки. Значний внесок у розвиток наукових підходів до дослідження державного інвестування зробили Ігор Лукінов [16], Василь Геєць [17], Валерій Базилевич [18], які розглядали державні інвестиції як інструмент структурної модернізації економіки, розвитку інфраструктури та забезпечення макроекономічної стабільності.

Важливе значення для розвитку системи державного інвестування мало прийняття в 2001 році Бюджетного кодексу України, що уперше системно врегулював бюджетний процес, механізми фінансування

капітальних видатків та програмно-цільовий метод бюджетування. Саме Бюджетний кодекс [19] започаткував поступовий перехід до середньострокового бюджетного планування та підвищення ефективності використання бюджетних ресурсів. У подальшому розвиток системи публічного інвестування дедалі більше орієнтувався на міжнародні стандарти управління державними фінансами та рекомендації Міжнародного валютного фонду (*International Monetary Fund*) та сітового банку (*World Bank*).

Після 2014 року, в умовах децентралізації, євроінтеграційних процесів та необхідності післякризового відновлення економіки, в Україні почала активно формуватися сучасна система управління публічними інвестиціями (*Public Investment Management*). Значний вплив на реформування цієї сфери здійснили міжнародні партнери та рекомендації МВФ щодо підвищення ефективності державних інвестицій. Саме в цей період у науковому та нормативному дискурсі дедалі частіше починає використовуватися категорія «публічні інвестиції» замість поняття «капітальні видатки».

Сучасний етап розвитку системи публічних інвестицій в Україні пов'язаний із реформуванням бюджетного законодавства у 2024–2026 роках, коли були внесені зміни до Бюджетного кодексу України щодо впровадження нової системи планування, оцінки та реалізації публічних інвестиційних проєктів і програм. У щорічному законодавстві про Державний бюджет вперше було закріплено поняття «публічні інвестиції», «публічний інвестиційний проєкт», «програма публічних інвестицій» та «єдиний проєктний портфель публічних інвестицій».

Поняття «публічні інвестиції» офіційно закріплене у Бюджетний кодекс України після внесення змін Законом України № 4225-IX від 16.01.2025 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо управління публічними інвестиціями», де було введено пункт 44–1 наступим трактуванням: «Публічні інвестиції — кошти державного (місцевого) бюджету, у тому числі отримані у вигляді міжнародної технічної допомоги, кошти, залучені під державну (місцеву) гарантію, капітальні інвестиції державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток) належать державі...» [19].

Важливими нормативними актами сучасного етапу менеджменту публічних інвестицій є:

- Постанова Кабінету Міністрів України № 294 від 28.02.2025 «Про затвердження Порядку розроблення та моніторингу реалізації середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій держави» [20];
- Постанова КМУ № 527 від 28.02.2025 «Деякі питання управління публічними інвестиціями» [20];
- Постанова КМУ № 232 від 28.02.2025 щодо порядку розподілу публічних інвестицій [20];
- Система DREAM як цифрової платформи моніторингу інвестиційних проєктів [21].

В українській науковій думці останніх років проблематика публічних інвестицій активно досліджується такими науковцями, як Тетяна Богдан [22], Ірина Луніна [23], Олександр Шаров [24], які аналізують питання ефективності державного інвестування, боргової стійкості, бюджетної політики та інституційного забезпечення управління публічними фінансами. У сучасних дослідженнях публічні інвестиції розглядаються як інструмент післявоєнного відновлення, модернізації інфраструктури, розвитку людського капіталу та забезпечення довгострокової економічної стійкості держави.

Таблиця 2

Динаміка публічних інвестицій та капітальних видатків державного бюджету України за період 2021–2025 рр.

Роки	Капітальні видатки державного бюджету, млрд. грн	Частка капітальних видатків у загальних видатках, %	Основні напрями використання публічних інвестицій
2021	128,4	9,6	Дорожня інфраструктура, програма «Велике будівництво», соціальна інфраструктура
2022	113,4	4,2	Оборонна інфраструктура, аварійне відновлення, енергетика
2023	190,5	4,8	Відновлення критичної інфраструктури, транспорт, житлові програми
2024	306	7,6	Відбудова регіонів, енергетична система, соціальна та транспортна інфраструктура
2025	335,8	6,1	Public Investment Management, відновлення інфраструктури, енергетика, освіта, медицина, регіональний розвиток

Джерело: сформовано автором на основі даних Міністерства фінансів України [25], аналітичних матеріалів CES [26]

Дані таблиці 2 характеризують, що у 2021–2025 роках система публічних інвестицій в Україні зазнала суттєвої трансформації під впливом воєнних та економічних викликів. У 2022 році спостерігалось різке скорочення частки капітальних видатків у структурі державного бюджету, що було пов'язано з переорієн-

Таблиця 3

Склад та структура публічних інвестицій в Україні у 2025 році

Показник	Значення
Загальний обсяг публічних інвестицій	224,2 млрд. грн
Кошти міжнародних фінансових організацій та донорів	186,8 млрд. грн
Частка міжнародного фінансування	83,30%
Кількість проектів у Єдиному проектному портфелі	787
Загальна вартість проектного портфеля	2,6 трлн. грн
Основні напрями фінансування	Інфраструктура, енергетика, освіта, медицина, логістика, регіональне відновлення
Основна цифрова система управління	DREAM

Джерело: сформовано автором на основі даних Міністерства фінансів України [25], аналітичних матеріалів CES [26]

тацією бюджетних ресурсів на фінансування оборонних потреб держави. Починаючи з 2023 року, в Україні поступово активізується політика публічного інвестування, спрямована на відновлення критичної інфраструктури та післявоєнну модернізацію економіки. Найбільші обсяги публічних інвестицій були зафіксовані у 2024–2025 роках, що пов'язано з впровадженням концепції Public Investment Management та формуванням Єдиного проектного портфеля публічних інвестицій держави.

У 2025 році система публічних інвестицій також характеризувалася активним впровадженням цифрових механізмів управління через цифрову екосистему DREAM, яка стала основною платформою координації інвестиційних програм державного, регіонального та місцевого рівнів.

Важливою особливістю системи публічних інвестицій у 2025 році (табл. 3) стало формування Єдиного проектного портфеля публічних інвестицій, до якого увійшли 787 національних і регіональних проектів загальною вартістю близько 2,6 трлн. грн. До портфеля були включені як нові, так і перехідні інфраструктурні та соціальні проекти, реалізація яких передбачена у середньостроковій перспективі [25].

Особливу роль у структурі публічних інвестицій відігравали міжнародні фінансові ресурси, частка яких становила понад 83% загального обсягу фінансування публічних інвестиційних проектів у 2025 році. Це свідчить про високу залежність системи державного інвестування України від зовнішньої фінансової підтримки в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження показало, що концепція публічних інвестицій формувалася від ідей державного фінансування суспільно значущих сфер у класичній політичній економії до сучасного розуміння публічних інвестицій як стратегічного інструменту забезпечення довгострокового соціально-економічного розвитку держави. Вагомий внесок у розвиток теоретичних засад публічного інвестування здійснили представники німецької історичної школи, кейнсіанського напрямку, теорії державних фінансів та сучасної концепції Public Investment Management. Сучасні міжнародні підходи до управління публічними інвестиціями ґрунтуються на принципах стратегічного планування, оцінювання ефективності, прозорості використання бюджетних ресурсів та орієнтації на довгостроковий суспільний результат. В Україні система публічних інвестицій перебуває на етапі активного інституційного становлення, що пов'язано з реформуванням бюджетного законодавства, імплементацією міжнародних підходів до публічних інвестицій та необхідністю післявоєнного відновлення економіки. У сучасних умовах публічні інвестиції повинні розглядатися як один із ключових механізмів структурної модернізації економіки, розвитку людського капіталу та забезпечення стійкого економічного розвитку держави.

Подальші дослідження полягають у поглибленому вивченні механізмів оцінювання ефективності публічних інвестицій та визначенні їх впливу на довгострокове економічне зростання держави. Особливою актуальністю набуває дослідження сучасних моделей публічних інвестицій та можливостей їх адаптації до умов функціонування економіки України. Важливим напрямом наукових досліджень є аналіз цифровізації системи управління публічними інвестиціями, зокрема розвитку електронних платформ моніторингу та контролю інвестиційних проектів. Подальшого наукового осмислення потребують питання оцінювання соціальної результативності публічних інвестицій у сферах освіти, охорони здоров'я, енергетики та розвитку людського капіталу. Найбільш перспективним напрямом досліджень також є вивчення ролі публічних інвестицій у процесах післявоєнного відновлення, структурної модернізації економіки та забезпечення фінансової стійкості України.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ**ФІНАНСУВАННЯ:** Автори не отримували фінансування для цього дослідження.**ЗАЯВА ПРО ДОСТУПНІСТЬ ДАНИХ:** Не застосовується.**КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ:** Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.**Література**

1. Сміт А. Дослідження про природу і причини багатства народів / пер. з англ. О. Васильєв, М. Межевкіна, А. Маливський. К. : Наш формат, 2023. 722 с.
2. Roscher W. System der Volkswirtschaft. Stuttgart, 1854–1894. URL: <https://archive.org/details/systemdervolkswi01roscooft> (дата звернення: 12.04.2026).
3. Politische Oekonomie vom geschichtlichen Standpunkte URL: <https://archive.org/details/diepolitischeoe00kniegoog> (дата звернення: 12.04.2026).
4. Schmoller G. Grundriss der Allgemeinen Volkswirtschaftslehre. URL: <https://www.digitale-sammlungen.de/de/view/bsb00079773?page=12,13> (дата звернення: 12.04.2026).
5. List F. The National System of Political Economy. URL: <https://oll.libertyfund.org/titles/lloyd-the-national-system-of-political-economy> (дата звернення: 12.04.2026).
6. Кейнс Дж. М. Трактат про грошову реформу. Загальна теорія зайнятості, процента та грошей: реферат-дайджест; референт-уклад. В. М. Фещенко; Асоціація українських банків. К.: [б.в.], 1999. 189 с.
7. Musgrave R. The Theory of Public Finance. URL: https://librarysearch.lse.ac.uk/discovery/fulldisplay?vid=44LSE_INST:44LSE_VU1&tab=Everything&docid=alma9919618510302021&lang=en&context=L&query=sub,exact,%20Finance,AND&mode=advanced (дата звернення: 12.04.2026).
8. Samuelson P. Note on the Pure Theory of Consumer's Behaviour. *Economical New Series*. 1938. Vol. 5, № 17. P. 35–44. <https://doi.org/10.2307/2548836>
9. Buchanan J. M., Tullock G. The Calculus of Consent: Logical Foundations of Constitutional Democracy. Ann Arbor: University of Michigan Press, 1962. URL: https://files.libertyfund.org/files/1063/Buchanan_0102-03_EBk_v6.0.pdf (дата звернення: 15.04.2026).
10. Recommendation of the Council on Effective Public Investment Across Levels of Government. Paris: OECD Publishing, 2014. URL: <https://www.oecd.org/en/topics/investment.html> (дата звернення: 12.04.2026).
11. Aschauer D. A. Is Public Expenditure Productive? *Journal of Monetary Economics*. 1989. Vol. 23(2). P. 177–200. URL: https://fraser.stlouisfed.org/files/docs/historical/frbchi/workingpapers/frbchi_workingpaper_1988-07.pdf (дата звернення: 15.04.2026).
12. Stiglitz J. E. Economics of the Public Sector. New York: W. W. Norton & Company, 2000. URL: <https://ru.scribd.com/document/449633601/204314151-Stiglitz-Economics-of-the-Public-Sector-1-pdf> (дата звернення: 15.04.2026).
13. Making Public Investment More Efficient. Washington: International Monetary Fund, 2015. URL: <https://www.imf.org/external/np/pp/eng/2015/061115.pdf> (дата звернення: 15.04.2026).
14. Infrastructure for Development. Washington DC: World Bank Group, 2020. URL: <https://data.worldbank.org/topic/9> (дата звернення: 10.04.2026).
15. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1560-12> (дата звернення: 18.04.2026).
16. Лукинов І. І. Економічні трансформації (наприкінці ХХ століття). К. : Інститут економіки НАН України, 1997. 410 с.
17. Геєць В. М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку: монографія; Ін-т економіки та прогнозування НАН України. К., 2009. 863 с.
18. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В. Д. Базилевича. 6-те вид., перероб. і доп. К.: Знання-Прес, 2007. 719 с.
19. Бюджетний Кодекс України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T012542> (дата звернення: 18.04.2026).
20. Нормативні документи з управління публічними інвестиціями. *Міністерство економіки України*. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=903bba9f-c0e6-43b9-825a-a875cf8a5db8&title=NormativniDokumentiZUpravlinniaPublichnimiInvestitsiiami> (дата звернення: 18.04.2026).
21. *DREAM — нормативна база реформи управління публічними інвестиціями*. URL: <https://dream.gov.ua/ua/info/legal-framework> (дата звернення: 19.04.2026).
22. Богдан Т. П. Роль публічних фінансів у відновленні та відбудові України. *Журнал Європейської економіки*. 2024. Т. 23, № 4. URL: <https://jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/1808> (дата звернення: 14.04.2026).
23. Луїніна І. О. Потенціал публічних фінансів для забезпечення видатків воєнного періоду та поствоєнного відновлення України. *Фінанси України*. 2022. № 8. С. 7–26. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2022.08.007>
24. Шаров О. М. Міжнародний досвід інноваційних напрямів фінансово-банківської діяльності щодо інвестиційного кредитування. *Фінанси України*. 2025. № 1. С. 32–63. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2025.01.032>

25. Видатки Бюджету. *Міністерство фінансів України*. URL: <https://mof.gov.ua/uk/financing-of-budget-expenditures> (дата звернення: 20.04.2026).

26. Оцінка ефективності та шляхи оптимізації державних видатків. *Центр економічної стратегії*. URL: <https://ces.org.ua/public-expenditure/> (дата звернення: 20.04.2026).

References

1. Smith, A. (2023). *Doslidzhennia pro pryrodu i prychny bahatstva narodiv [An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations]* (O. Vasyliiev, M. Mezhevikina, & A. Malivskyi, Trans.). Nash Format [in Ukrainian].
2. Roscher, W. (1854–1894). *System der Volkswirtschaft*. Stuttgart. Retrieved from <https://archive.org/details/system-dervolkswi01roscuoft>
3. Knies, K. (n.d.). *Politische Oekonomie vom geschichtlichen Standpunkte*. Retrieved from <https://archive.org/details/diepolitischeoe00kniegoog>
4. Schmoller, G. von. (1900–1904). *Grundriss der Allgemeinen Volkswirtschaftslehre*. Retrieved from <https://www.digitale-sammlungen.de/de/view/bsb00079773?page=12,13>
5. List, F. (1856). *The National System of Political Economy*. Retrieved from <https://oll.libertyfund.org/titles/lloyd-the-national-system-of-political-economy>
6. Keynes, J. M. (1999). *Traktat pro hroshovu reformu. Zahalna teoriia zainiatosti, protsenta ta hroshei [A Treatise on Monetary Reform. The General Theory of Employment, Interest and Money]*. Kyiv [in Ukrainian].
7. Musgrave, R. A. (1959). *The theory of public finance*. McGraw-Hill. Retrieved from https://librarysearch.lse.ac.uk/discovery/fulldisplay?vid=44LSE_INST:44LSE_VU1&tab=Everything&docid=alma9919618510302021&lang=en&context=L&query=sub,exact,%20Finance,AND&mode=advanced
8. Samuelson, P. A. (1938). Note on the pure theory of consumer's behaviour. *Economica, New Series*, 5(17), 35–44. Retrieved from <https://www.jstor.org/stable/2548836>
9. Buchanan, J. M., & Tullock, G. (1962). *The calculus of consent: Logical foundations of constitutional democracy*. University of Michigan Press. Retrieved from https://files.libertyfund.org/files/1063/Buchanan_0102-03_EBk_v6.0.pdf
10. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2014). *Recommendation of the Council on effective public investment across levels of government*. OECD Publishing. Retrieved from <https://www.oecd.org/en/topics/investment.html>
11. Aschauer, D. A. (1989). Is public expenditure productive? *Journal of Monetary Economics*, 23(2), 177–200. Retrieved from https://fraser.stlouisfed.org/files/docs/historical/frbchi/workingpapers/frbchi_workingpaper_1988-07.pdf
12. Stiglitz, J. E. (2000). *Economics of the public sector*. W. W. Norton & Company. Retrieved from <https://ru.scribd.com/document/449633601/204314151-Stiglitz-Economics-of-the-Public-Sector-1-pdf>
13. International Monetary Fund. (2015). *Making public investment more efficient*. IMF. Retrieved from <https://www.imf.org/external/np/pp/eng/2015/061115.pdf>
14. World Bank. (2020). *Infrastructure for development*. World Bank Group. Retrieved from <https://data.worldbank.org/topic/9>
15. Verkhovna Rada Ukrainy. (1991). *Pro investytsiinu diialnist: Zakon Ukrainy vid 18 veresnia 1991 roku [On investment activity: Law of Ukraine dated September 18, 1991]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/1560-12> [in Ukrainian].
16. Lukinov, I. I. (1997). *Ekonomichni transformatsii (naprykintsi XX stolittia)*. Instytut ekonomiky NAN Ukrainy [in Ukrainian].
17. Heiets, V. M. (2009). *Suspilstvo, derzhava, ekonomika: fenomenolohiia vzaiemodii ta rozvytku*. Instytut ekonomiky ta prohozuvannia NAN Ukrainy [in Ukrainian].
18. Bazylevych, V. D. (2007). *Ekonomichna teoriia: Politekonomiia [Economic theory: Political economy]* (6th ed.). Znannia-Pres [in Ukrainian].
19. Verkhovna Rada Ukrainy. (2001). *Biudzhetni kodeks Ukrainy [Budget Code of Ukraine]*. Retrieved from <https://ips.ligazakon.net/document/T012542> [in Ukrainian].
20. Ministerstvo ekonomiky Ukrainy. (n.d.). *Normatyvni dokumenty z upravlinnia publichnymy investytsiiami [Regulatory documents on public investment management]*. Retrieved from <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=903bba9f-c0e6-43b9-825a-a875cf8a5db8&title=NormativniDokumentiZUpravlinniaPublichnimiInvestitsiiami> [in Ukrainian].
21. DREAM. (n.d.). *Normatyvna baza reformy upravlinnia publichnymy investytsiiami [Regulatory framework for public investment management reform]*. Retrieved from <https://dream.gov.ua/ua/info/legal-framework> [in Ukrainian].
22. Bohdan, T. P. (2024). Rol publichnykh finansiv u vidnovlenni ta vidbudovi Ukrainy [The role of public finance in the recovery and reconstruction of Ukraine]. *Zhurnal Yevropeiskoi ekonomiky*, 23(4). Retrieved from <https://jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/1808> [in Ukrainian].
23. Lunina, I. O. (2022). Potentsial publichnykh finansiv dlia zabezpechennia vydatkiv voiennoho periodu ta postvoiennoho vidnovlennia Ukrainy [The potential of public finance to ensure expenditures during the war and post-war recovery of Ukraine]. *Finansy Ukrainy*, 8, 7–26. <https://doi.org/10.33763/finukr2022.08.007> [in Ukrainian].

24. Sharov, O. M. (2025). Mizhnarodnyi dosvid innovatsiinykh napriamiv finansovo-bankivskoi diialnosti shchodo investytsiinoho kredytuvannia [International experience of innovative directions of financial and banking activities regarding investment lending]. *Finansy Ukrainy*, 1, 32–63. <https://doi.org/10.33763/finukr2025.01.032> [in Ukrainian].

25. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (n.d.). *Financing of budget expenditures*. Retrieved from <https://mof.gov.ua/uk/financing-of-budget-expenditures> [in Ukrainian].

26. *Otsinka efektyvnosti ta shliakhy optymizatsii derzhavnykh vydatkiv* [Assessment of efficiency and ways to optimize public expenditures]. (n.d.). Retrieved from <https://ces.org.ua/public-expenditure> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 22.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 18.05.2026

Дата публікації: 27.05.2026

Pyliavets Viktor

*PhD in Economics, Associate Professor,
Head of the Department of Economics,
Accounting and Taxation
Vinnytsia Educational and Scientific Institute
of Economics of
West Ukrainian National University*

DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF PUBLIC INVESTMENTS IN FOREIGN AND UKRAINIAN ECONOMIC THOUGHT

Summary. *Introduction.* In the modern system of public administration, public investments are acquiring strategic importance as an instrument for ensuring structural modernization of the economy, infrastructure development, human capital formation, and increasing the competitiveness of the state. The strengthening of global economic challenges, digital transformation processes, and the necessity of Ukraine's post-war recovery intensify the need to establish an effective public investment management system in accordance with international Public Investment Management standards.

Purpose. The purpose of the study is to provide a comprehensive analysis of the evolution of the concept of public investments in foreign and Ukrainian economic thought, determine modern approaches to interpreting their economic essence, and investigate the peculiarities of the development of the Public Investment Management system in Ukraine.

Materials and Methods. The theoretical and methodological basis of the research includes the works of foreign and Ukrainian scholars in the fields of public finance, public sector economics, and investment policy. The study applies historical-logical, systemic, comparative, and institutional approaches, as well as methods of scientific generalization, analysis, and synthesis. The information base of the research consists of Ukrainian legal and regulatory acts, analytical materials of international financial organizations, statistical data of the Ministry of Finance of Ukraine, and contemporary scientific publications devoted to Public Investment Management issues.

Results. The article substantiates that the modern understanding of public investments was formed under the influence of classical political economy, the German historical school, Keynesian theory, and the modern concept of public sector economics. It is determined that in contemporary international practice public investments are considered long-term state investments aimed at creating public capital, developing infrastructure, education, science, and human potential. The current stage of Public Investment Management development in Ukraine is analyzed, including the legal consolidation of the category «public investments» and the peculiarities of forming the Unified Public Investment Project Portfolio in 2025.

Prospects. Further research should focus on improving mechanisms for evaluating the efficiency of public investments, developing digital systems for investment project management, and analyzing the impact of public investments on Ukraine's post-war recovery and long-term economic sustainability.

Key words: public investments, Public Investment Management, state investments, state investment policy, public investment management, economic growth, human capital, post-war recovery, institutional support, efficiency of public investments.